

cegovačkog podneblja mo. Miroslava Martinjaka, *Litanije - sveprisutni izražaj molitve Crkve i pučkih posebnosti* dr. Ivana Šaška, te *Bilješka o autoru* dr. Izaka Špralje.

Djelo preporučamo ponajprije svim župama u Hercegovini, a zatim svim crkvenim glazbenicima i znanstvenicima koji se bave proučavanjem glazbenoga folklor.

Miho Demović

*Gle, jedna duga u vodi se stvara,
I sja i dršće u hiljadu šara.
Taj san o slapu da bi mogao sjati,
I moja kaplja pomaže ga tkati.*

Ivan Mustać

Litanije pjevane u Hercegovini

Niko LUBURIĆ, *Notni zapis litanija iz Hercegovine*, Hrvatsko društvo crkvenih glazbenika, Zagreb 2006., 63 str.

Niko Luburić, profesor crkvene glazbe na Vrbosanskoj katoličkoj teologiji u Sarajevu, ponovno nas je obogatio vrijednim glazbenim izdanjem koje je nedavno objavio u Zagrebu pod naslovom *Notni zapis litanija iz Hercegovine*. Autora nije potrebno posebice predstavljati jer se podavno potvrdio svojim znanstvenim, pedagoškim i umjetničkim djelovanjem u Sarajevu, a dobro je poznat i u cijeloj Bosni i Hercegovini, pa i u Hrvatskoj. Djelo pak zaslužuje opširniji prikaz jer pokazuje višestruke vrijednosti.

Ponajprije jer vanjskim izgledom pripada među najljepša ostvarenja knjižne djelatnosti. Tiskano je na čvrstom bijelom papiru i uvezano u tvrde plastificirane kartonske korice koje su u gornjem dijelu smeđo-pepeljaste boje koja se po sredini nijansira najprije i blagu žutu boju sloja limuna, a pri kraju naranče iz koje desetak puta izniče ključna riječ djela "litanije". Pri vrhu žutim slovima utisnuto je ime autora, a u samoj sredini naslov. Isti naslov utisnut je na hrbatu knjige. Unutarnji naslov otisnut je crvenom bojom kao i pojedina poglavlja u samoj knjizi, pa se može reći da je knjiga tiskana dvobojno. Sve su

stranice knjige vrsno oblikovane s dopadljivim proredima između redaka teksta i prirodnim odnosima bijelih rubova prema veličini slova teksta i naslova u pojedinim stranicama. Jer, isto tako omjeri veličine crtovlja i notnih grafema vrsno su ujednačeni što je inače rijetkost u notnim tiskovinama. Ilustrirana je sa 7 fotografija u boji kulturnih slika i kipova u Hercegovini koji uvelike oplemenjuju i inače lijepi izgled knjige.

Knjiga nam donosi zapise napjeva litanija Presvetog Srca Isusova, lauretanskih litanija, litanija Svetoga Josipa o litanijama Sviju svetih iz hercegovačkih župa. Radi se o varijanti litanijskog napjeva poznatog i u susjednim župama Dubrovačke i Splitske biskupije koji je u Hercegovini poprimio iznimnu monumentalnost poput napjeva poznate popijevke *Zdravo tijelo Isusovo* koja kao da je stvorena da ju pšjeva nepregledno mnoštvo vjernika. Te odlike ima i zapis litanija Nike Luburića kojega s lakoćom zbog njegove jednostavnosti može pjevati veliko mnoštvo vjernika. Napjev je u sva četiri svetačka sloja posve isti. Niki Luburiću je uspjelo potpisati tekst svih zadržava spomenutih četiriju litanija točno i ispravno da se u tom pogledu nema što popraviti.

Notni zapis litanija iz Hercegovine Nike Luburića rijetki je znanstveni pothvat koji bez posebne preradbe može bezprijekorno poslužiti kao obredni priručnik u liturgijskim i paraliturgijskim slavljinama. Dapače, trebalo bi ga bez ikakve korekture prenijeti u vlastitu pjesmaricu Mostarske biskupije, ili ponovno izdati kao obredni litanijski priručnik ispustivši popratne tekstove.

Napomenimo da su sa zapisom Nike Luburića objavljeni i vrijedni tekstovi pod naslovom *Uglazbljene litanije* mostarskog biskupa dr. Ratka Perića, *Litanijski pjev her-*